

ГАЗЕТА
ВETERANІВ ВІЙНИ

З нами Правда, з нами Справедливість, з нами Чесність і Честь

Третій Тост

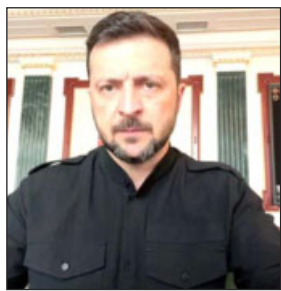
2025 рік

• ЧЕРВЕНЬ •

№ 6 (774)

ДЕНЬ СКОРБОТИ Й ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ВІЙНИ

Щороку 22 червня відзначається День скорботи й вшанування пам'яті жертв війни. Президент України Володимир Зеленський зробив заяву та опублікував відео, в якому йдеться, що злочини, які скоював гітлерівський рейх, повторює Кремль в Україні.

Вісімдесят років тому світ здолав нацизм і присягнув: «Ніколи знову». Але сьогодні Росія повторює злочини нацистів: масові поховання цивільних, закатовані полонені, викрадені діти, знищені міста.

Нині українці борються проти рашизму з тією ж відвагою, з якою наші предки перемогли нацизм. Бо це бій за саму суть людяності: за свободу, гідність і справедливість.

Про це український лідер заявив у Telegram.

РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ ВETERANСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

Під головуванням міністра Кабінету Міністрів України Олега Немчинова та міністра у справах ветеранів України Наталії Калмикової відбулося третє засідання Координаційного штабу з питань реалізації Стратегії ветеранської політики на період до 2030 року.

КООРДИНАЦІЙНИЙ штаб з питань реалізації державної ветеранської політики утворено постановою КМУ від 20 грудня 2024 р. № 1478. Це консультативно-дорадчий орган уряду, що покликаний забезпечити в умовах воєнного стану належну координацію дій міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, військових формувань під час реалізації державної ветеранської політики у відповідних сферах, з урахуванням пріоритетів і можливостей.

На засіданні представники Міністерства економіки України, Міністерства цифрової трансформації України, Національного агентства України з питань державної служби представили свої внутрішні плани з реалізації

Стратегії ветеранської політики на період до 2030 року та Стратегії формування системи повернення з військової служби до цивільного життя на період до 2033 року.

Директор Департаменту зайнятості Міністерства економіки України Дарія Андрюніна окреслила основні напрями тематичних відомчих планів, а саме:

- Гранти на створення або розвиток власного бізнесу учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їхніх сімей.

- Навчання підприємництва, розширення та комплексна підтримка, менторство для запровадження й розвитку власної справи.

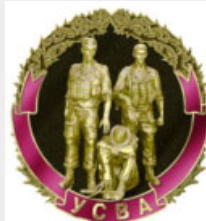
(Закінчення на 2-й стор.)

35 РОКІВ СТАНОВЛЕННЯ І ЗРОСТАННЯ

25 червня 1990 року відбулася установча Конференція Спілки воїнів-інтернаціоналістів України (СВІУ)

Ця дата й стала стартовою відміною для становлення і організаційного зростання міцного організованого «афганського» руху в Україні, який об'єднав представників усіх категорій ветеранів війни, учасників бойових дій на території інших держав, а зараз плідно співпрацює з сучасними захисниками незалежності і територіальної цілісності країни.

Після проголошення Україною незалежності 24-26 жовтня 1991 року ІІ позачергова конференція СВІУ надала організації нову сучасну назву – «Українська Спілка ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів)» (УСВА). Більш чітко було визначено мету діяльності: політичний, правовий, соціальний захист ветеранів війни на

території інших держав, сімей загиблих, увічнення пам'яті про полеглих побратимів, передача молоді героїко-патріотичних і духовних цінностей.

Ці позиції залишаються фундаментальними в діяльності УСВА і донині.

Але сучасна війна з підступним агресором змінила пріоритети у діяльності громадської організації ветеранів, які щиро передають власний бойовий досвід, віддають всі сили, здоров'я і життя в боротьбі за незалежність і територіальну цілісність Вітчизни.

Сторінки історії і діяльності УСВА в сучасних умовах друкуватимуться в наступних номерах нашої газети.

Офіційно

КОМПЛЕКСНІ ЗМІНИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ВETERANІВ

Кабінет Міністрів України затвердив важливі зміни до урядових постанов, спрямованих на удосконалення системи соціального захисту ветеранів і ветеранок війни та членів їхніх родин.

ЗОКРЕМА, урядом погоджено:

Е-посвідчення – основний документ, що підтверджує статус ветерана війни

Електронне посвідчення ветерана офіційно визнано основним документом, що підтверджує відповідний статус. Серед ключових переваг – поліпшення надання адміністративних послуг, пришвидшення доступу до соціальних гарантій та зменшення часу на перевірку статусу.

Паперове посвідчення відтепер оформлюється окремо – за бажанням особи (або її представника) шляхом подання заяви у довільній формі, фотокартки та витягу з Єдиного державного реєстру ветеранів війни.

Безперервний соціальний захист для дітей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України

Урегульовано питання видачі посвідчення члена сім'ї загиблого Захисника або Захисниці України дітям до 14 років. Забезпечено безперервне користування усіма передбаченими законодавством пільгами у перехідний період, коли дитина досягає 14-річного віку та очікує на отримання паспорта і посвідчення.

Окрім того, враховано специфіку воєнного стану: якщо дитина з батьками перебуває за кордоном і не має змоги особисто звернутися по оформлення

посвідчення, її право на пільги не припиняється.

Уточнення строку дії посвідчень осіб з інвалідністю внаслідок війни

Якщо групу інвалідності внаслідок війни було встановлено з переглядом до 1 січня 2025 року, посвідчення залишається дійсним:

- до 1 листопада 2025 року – для чоловіків віком від 25 до 60 років з другою або третьою групою інвалідності внаслідок війни;

- до 1 квітня 2026 року – для інших осіб з інвалідністю внаслідок війни, крім тих, кого неможливо направити на проведення оцінювання повсякденного функціонування особи.

А тим людям з інвалідністю внаслідок війни, у яких перегляд групи мав би відбутися після 1 січня 2025 року, але вони не змогли його пройти вчасно – строк дії їхнього посвідчення продовжується до 1 липня 2025 року.

Травма як причина для встановлення інвалідності або смерті Захисника чи Захисниці України

Відтепер травму прирівняно до інших ушкоджень здоров'я – таких як поранення, контузія, каліцтво або захворювання – як підставу для встановлення інвалідності чи смерті Захисника чи Захисниці України.

(Закінчення на 2-й стор.)

Благодійність

ПІДТРИМУЄМО І ДОПОМАГАЄМО

Дніпропетровське обласне об'єднання ветеранів війни в Афганістані УСВА передало допомогу нашим побратимам, які мають порушення і захворювання опорно-рухового апарату через мінно-вибухові травми.

ЕЛЕКТРИЧНІ візочки японського виробництва для пересування і прогулянок вулицею безоплатно отримали: Дробот Микола Миколайович, особа з інвалідністю внаслідок війни першої групи, ветеран війни в Афганістані (м. Кривий Ріг) і Шаповал Віталій Васильович, особа з інвалідністю внаслідок війни другої групи, ветеран війни в Афганістані і Захисник України (сел. Черчанка).

Ця благодійна допомога стала можливою завдяки сприянню Посольства України в Японії на чолі з Надзвичайним та Повноважним Послом України в Японії Сергієм Корсунським, військовому аташе при Посольстві України в Японії Андрію Біленькому, президенту Всеукраїнської благодійної організації «Українська федерація продовольчих банків» Дмитру Стегнієнку, голові Української Спілки ветеранів Афганістану Сергію Червонопискому і головному лікарю Державного медичного закладу «Університетська клініка» Сергію Ширінкіну.

За статистичними даними у світі мешкає понад 1 млрд осіб з інвалідністю, із них в Україні близько 3 млн осіб, і цей показник стрімко збільшується внаслідок російсько-української війни.

Продовжуємо працювати і підтримувати побратимів, які опинились у складних життєвих обставинах.

Віктор ВОЛОШИН,
голова ДООВА УСВА.

Про добрі справи ветеранів-«афганців» міста Дніпра і Дніпропетровської області читайте на 4-й стор.

Передплата

Побратиме, це наша з тобою газета!

АТ «Укрпошта» інформує, що триває передплатна кампанія на друге півріччя 2025 року (із доставкою з липня) в усіх об'єктах поштового зв'язку.

Термін проведення передплати на загальнодержавні та місцеві медіа – до 25 червня 2025 року.

Газету Української Спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) «ТРЕТІЙ ТОСТ», можна передплатити в усіх об'єктах поштового зв'язку.

Вартість передплати на місяць – 36 грн (вартість з доставкою – 16 грн, приймання передплати – 20 грн), на три місяці – 68 грн, на шість – 116 грн.

Наш індекс – 30224.

Підтримуйте газету воїнів-інтернаціоналістів «Третій тост» своєчасною передплатою.

Воїни-«афганці» — українській армії

НАБЛИЖАЄМО ПЕРЕМОГУ

У селищі Сороцьке на Тернопільщині з ініціативи ветерана-«афганця» Любомира Язловецького й за підтримки старости села Юрія Сагайдака місцеві жителі зібрали понад дві тонни допомоги для українського війська. Це продукти харчування, засоби особистої гігієни, сигарети, шини для автомобілів, а також 4 тисячі гривень для закупівлі всього необхідного.

ЧЛЕНИ волонтерського центру «Патріот» Тернопільської обласної Спілки ветеранів Афганістану в зазначений час прибули у Сороцьке й завантажили зібрану допомогу для фронту.

Голова обласної спілки Сергій Лісовий подякував жителям громади, які вже не вперше допомагають Збройним Силам України.

Волонтерським центром «Патріот» дорожочинний вантаж відправлено на фронт у підрозділі 44-ї окремої артилерійської бри-

гади та 65-ї окремої механізованої бригади.

Щира подяка жителям селища Сороцьке, ветеранам-«афганцям» Сергію Лісовому, Любомиру Язловецькому, Івану Боднару, Валерію Кравцю, Володимирі Попереку, Володимирі Бригідирі та всім небайдужим людям, хто не стомився допомагати. Працюємо на Перемогу!

Василь КОГУТ,
перший заступник голови
Тернопільської обласної
організації УСВА.

«АВТОЦИВІЛКА» ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ

Президент України Володимир Зеленський підписав закон, який передбачає компенсацію вартості обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності (ОСЦПВ) для ветеранів війни (№ 4369-ІХ).

З 1 січня 2025 року — на час воєнного стану та ще рік після його завершення учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни, які особисто керують власними транспортними засобами, матимуть право на оформлення автоцивілки абсолютно безкоштовно. Половину вартості полісу покриватиме страхова компанія, а іншу половину — держава з бюджету.

Що це означає:

- за страховий поліс ветерани та ветеранки сплачуватимуть фактично 0 грн. Половину вартості, як і зараз, покриватиме страхова компанія, а іншу половину — держава з бюджету;
- договір страхування стає обов'язковим, але зі 100% компенсацією витрат;
- учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни, які з 1 січня 2025 року вже придбали автоцивілку, отримають компенсацію 50% вартості полісу;

- у разі порушення умов (неособисте керування авто, неправдиві дані) право на компенсацію буде втрачено.

- компенсація — лише за одне авто.

Держава компенсуватиме витрати, якщо:

- об'єм двигуна автівки — до 2500 см³ або електродвигун до 100 кВт;
- автівка має бути у власності та під особистим керуванням ветерана війни;
- транспорт не використовується для комерційних перевезень.

Закон набуває чинності з дня, наступного за днем його опублікування. Після цього Кабінет Міністрів України протягом трьох місяців затвердить Порядок і умови компенсації, забезпечить цифрову інтеграцію між державними реєстрами та приведе відповідні акти у відповідність із законом.

ПОСИЛЯТЬ ПРАВА ВОДІЇВ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Кабінет Міністрів України ухвалив проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо користування перевагами, що надаються водіям з інвалідністю», ініційований Мін-ветеранів. Це важливий крок до системних змін, які мають забезпечити належну реалізацію прав водіїв з інвалідністю, зокрема ветеранів і ветеранок.

РІЧ У ТОМУ, що попри заборону та штрафи все частіше паркувальні місця для людей з інвалідністю займають водії, які не мають на це права.

Зміни дозволять ефективніше регулювати використання пільгових паркувальних місць, запровадити єдиний розпізнавальний знак «Водій з інвалідністю» з QR-кодом, а також визначити чіткий порядок контролю за дотриманням правил.

Законопроект пропонується внесення таких ключових змін до:

- Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» — уточнено вимоги щодо облаштування безоплатних паркувальних місць для транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або які перевозять таких осіб.
- Водії, які користуються такими перевагами, повинні мати розпізнавальний знак «Водій з інвалідністю» з унікальним електронним ідентифікатором (QR-кодом), що підтверджує наявність інвалідності. Форму знака та порядок його встановлення

визначатиме Кабінет Міністрів України.

- Також вносяться зміни до Закону України «Про дорожній рух», які передбачають використання розпізнавального знака для водіїв з інвалідністю або у разі перевезення таких осіб. Водії повинні мати при собі відповідні документи, які на вимогу поліції можна пред'явити як у паперовій, так і в електронній формі.

Документ розроблено на запит ветеранської спільноти у тісному партнерстві з нею. Його положення враховують потреби ветеранів і ветеранок, які після поранення або контузії мають інвалідність, але продовжують вести активне життя, зокрема керувати транспортними засобами.

Наступним етапом стане розгляд законопроект у Верховній Раді України.

Це рішення — ще один приклад впровадження змін, що ґрунтуються на реальних потребах людей, які захищали нашу державу, та прагнуть жити активним життям.

РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ ВЕТЕРАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

— Результати діяльності Державної служби зайнятості в контексті працевлаштування і виплат роботодавцям у межах активних програм зайнятості.

— Компенсація фактичних витрат за облаштування робочих місць працевлаштованих осіб з інвалідністю.

— Законодавчі зміни щодо особливостей зайнятості учасників системи повернення.

— Житлові питання ветеранів і ветеранок (доступне іпотечне кредитування, пільгові умови та державна підтримка).

Керівниця Директорату реінжинірингу публічних послуг Міністерства цифрової трансформації України Зоряна Стецюк розповіла про заплановані у застосунку Дія послуги, серед яких:

— Опитування ветеранів, спрямоване на виявлення їх актуальних потреб.

— «Ветеранський простір», який забезпечуватиме доступ до всіх цифрових послуг, інформаційних матеріалів і сервісів, які стосуються прав, пільг, підтримки та взаємодії з державою.

— Розділ «Пошук фахівця із су-

проводу ветеранів» дозволить швидко й зручно знайти контактну інформацію спеціаліста, закріпленого в їхній або найближчій територіальній громаді.

— Масштабування послуги «Ветеранський спорт».

— Допомога на навчання дітям ветеранів і ветеранок — оперативне інформування у вигляді сповіщень про можливість отримувати гранти на навчання.

Голова Національного агентства України з питань державної служби Наталія Алюшина ознайомила присутніх з ініціативами щодо залучення ветеранів й ветеранок на публічну службу:

— Проведення інформаційної кампанії — інформування про вакансії, відповіді на найпоширеніші запитання тощо.

— Розроблення програм підвищення кваліфікації з питань адаптації ветеранів і ветеранок до роботи на публічній службі.

— Забезпечення навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування з питань адаптації ветеранів і ветеранок до роботи на публічній службі.

Голова ГО «Правозахисний центр «Принцип» Любков Галан презентувала учасникам засі-

дання результати дослідження «Перехід від військової служби до цивільного життя: контексти, досвіди, рішення». Зокрема, дослідження стосувалося: вивчення моделей інших країн — Ізраїлю, Фінляндії, Польщі, Литви та Великої Британії; аналіз історії програм в Україні та зобов'язань щодо них, чинної рамки підтримки учасників переходу, стану даних та обмінів між системами; дослідження оцінки військовими власних потреб при звільненні за різних обставин і правових режимів.

«Ветеранська політика — це наскрізна система. Ми не зможемо бути ефективними, якщо кожне міністерство чи центральний орган виконавчої влади діятиме ізольовано. Реалізувати її можливо лише в синергії. Дуже важливо також інформувати майбутніх ветеранів й ветеранок про можливості державної підтримки ще під час служби. У цьому напрямі ми також працюватимемо в межах нашої співпраці. Щиро дякуємо всім за вашу працю на підтримку наших Захисників і Захисниць», — підсумувала міністр у справах ветеранів України Наталія Калмикова.

КОМПЛЕКСНІ ЗМІНИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ВЕТЕРАНІВ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Витяг ЄДРВВ — підстава для отримання або відновлення паперового посвідчення ветерана

Щоб отримати або відновити паперове посвідчення ветерана (наприклад, у разі його втрати, пошкодження або зміни особистих даних), достатньо надати витяг з Єдиного державного реєстру ветеранів війни. Додаткових підтверджень статусу не потрібно.

Мінветеранів отримав повноваження щодо видачі посвідчень і талонів на пільговий проїзд

Міністерству у справах ветеранів України надано право видавати посвідчення та листи талонів на пільговий проїзд тим учасникам бойових дій, документи яким раніше оформлювали ліквідовані органи влади без правонаступників.

Загалом урядом внесено зміни до:

- Положення про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.1994 № 302;
- Порядку надання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни особам, які отримали інвалідність внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській

областях, забезпеченні їх проведення, під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.09.2015 № 685;

- Порядку надання статусу члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2015 № 740;
- Порядку призначення та виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності деяких категорій осіб відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2016 № 336;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 28.02.2018 № 119 «Деякі питання соціального захисту постраждалих учасників Революції Гідності»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 № 1390 «Деякі питання строку дії посвідчень осіб з інвалідністю внаслідок війни на період воєнного стану»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 07.07.2023 № 685 «Деякі питання встановлення факту безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України».

БІЛЬШЕ МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЗАНЯТЬ СПОРТОМ

ПРОГРАМА стає ще доступнішою, масштабнішою та адаптованою до потреб учасників бойових дій і людей з інвалідністю внаслідок війни.

У першому півріччі 2025 року майже 100 тисяч ветеранів й ветеранок долучилися до «Ветеранського спорту» та отримали фінансову підтримку на заняття спортом через Дія.Карту, а до реалізації проєкту долучено 443 спортивні установи по всій країні.

Тому на тлі високого попиту — особливого на плавання та інші активності — розширено перелік надавачів послуг фізичної культури та спорту, де можна використати отримані кошти. Відтепер до програми включені суб'єкти господарювання з кодом 7999, що охоплює широкий спектр послуг активного дозвілля (до таких послуг належать плавання, міні-гольф, лижні види спорту, мініавтомобільні гонки, катання на ковзанах, скелелазіння, ка-

Міністерство у справах ветеранів продовжує розбудову нової системи спорту для ветеранів й ветеранок. Кабінет Міністрів України ухвалив важливі зміни до Порядку реалізації проєкту «Ветеранський спорт», що відкривають нові можливості для занять фізичною культурою та спортом.

тання на скейтборді і верхова їзда).

Тобто, відтепер учасники проєкту можуть використати отримані 1500 грн у будь-якому спортивному закладі, який працює за кодом:

- 7941 «Фізична культура»;
- 7997 «Клуби — заміські клуби, членство»;
- 7999 «Послуги відпочинку, ніде раніше не класифіковані».

Також скасовано річне обмеження у 100 тисяч учасників — тепер приєднатися до програми «Ветеранський спорт» зможуть ще більше ветеранів і ветеранок.

Нагадаємо, у межах проєкту «Ветеранський спорт» учасники бойових дій можуть отримувати 1500 грн кожні три місяці на

спорт. Кошти можна витратити на тренажерний зал, басейн чи інші активності.

Закликаємо ветеранів і ветеранок, які отримали кошти і ще не використали у другому кварталі, використати до кінця червня, а також не пропустити можливість і долучитися до проєкту «Ветеранський спорт» у третьому кварталі. Подача заявок буде доступною з 1 липня.

Проект реалізується Міністерством у справах ветеранів України спільно з Міністерством цифрової трансформації України на виконання Стратегії ветеранської політики та Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні з ініціативи першої леді Олени Зеленської.

альність інженер-електрик. На початку 1981 року, після служби в обмеженому контингенті в Німецькій Демократичній Республіці та у Білоруському військовому окрузі, Валерію Січовому треба було вкотре «замінюватися» – переїжджати в інше місце. Досвідченому інженеру полку, який уже встиг закінчити ще один вищий військовий навчальний заклад, запропонували два варіанти: або п'ять років Забайкалля, або на рік – в Афганістан.

«Тоді ще зовсім мало знали про війну в Афганістані. «Вантаж 200» – домовини з убитими – вже почав прибувати у Союз. Але заміни тих, кого відправили першими, ще не було, тож розповідей очевидців ще ніхто не

З ВАЛЕРІЄМ СІЧОВИМ ми майже колеги – він редактор газети Української Спільноти ветеранів Афганістану «Третій тост». Невисокого зросту, завжди усміхнений, намагається вести себе галантно: присунути стільчик, взяти пальто. Але швидко вправитися важко – через місяці після поранення стати на ноги вдалося, але повністю вони так і не слухаються. На моє прохання розповісти свою історію ветеран довго віднікується, називаючи імена та прізвища інших достойників – «афганців». Потім погоджується на репортаж із дому, зауважуючи: «Моя дружина – гіпертонік, я порадижусь...» Дружина не погодилася – вона теж людина дуже скромна. Її можна зрозуміти. І позаздрити їй – котру так оберігають від хвилювань і люблять.

Романтика польовіт

Січовий – із родини військового фронтовика, якого призивали служити ще в Червону армію. Хлопчик устиг «покочувати» з батьком: Москва, Німеччина, Прибалтика, Вірменія. Коли майор Михайло Січов пішов у відставку, мав тверде переконання: казенне житло набридло – треба будувати власний будинок. Тож сім'я перебралася в Черкаси, поближе до місця, звідки глава родом.

Школяр Валерій тим часом мріяв про небо. Ще з двома друзями займалися парашутним і планерним спортом. Доки у 18 років закінчив школу, вже сім разів по-справжньому стрибав із літака Ан-2 із парашутом. «У Черкасах аероклубу не було, – розповідає Валерій Михайлович. – Але на два-три дні прилітав «кукурузник», і ми складали практику. До цього тренувалися на 40-метровій вищій на центральному стадіоні».

Романтика кликала трьох друзів у Чернігівське льотне училище. Але не склалося. Усіх забракувала медична комісія. Хоча Валерію, ще коли він учився в школі, хірурги – за рекомендацією військомату – скоригували викривлення носової перегородки. Тоді Січовий ще з одним другом вирішив: якщо не за штурвалом у небо, то будемо поблизу льотчиків – обслуговувати техніку. І поїхали вчитися в Харків, у військове авіаційно-технічне училище..

Далекосхідні будні й кохання у Києві

Валерій із відзнакою закінчив навчання. І самостійно почав пізнавати «переваги» військового буття. Його першим пунктом призначення став Далекий Схід. Мо-

рози до 30 градусів із жахливими вітрами, проживання у бараках з буржуйками, багато післятюремного люду і корейського населення, періодична поножовщина серед місцевих, що інколи зачіпала й військових, – усе це колоритні штрихи далекосхідних буднів. Щоправда, у льотно-технічних ідальнях годували добре, під час проведення польовіт кухня виїжджала навіть на лєтовіща. Хоча знав, що сім'ям непереливки з харчуванням – дістати якихось продуктів, крім морської капусти і китового м'яса, у поселенні за 100 км від Уссурийська було практично неможливо.

В одну з відпусток Валерій, молодий лейтенант, заїхав у Київ, щоб передати рідним колеги-військовика пакунок із подарунками. Біля потрібного будинку зустрів дівчину.

«Галі мені відразу сподобалася, – згадує Валерій Михайлович. – Думав, вона ще школярка, але з'ясувалося, що вчиться в училищі. Я відразу запросив її в кіно. Дівчина погодилася. Після відпустки повернувся на Далекий Схід. Ми листувалися. Галі я писав частіше, ніж мамі, – по-юнацьки ніяковіє Січовий. – Вийти заміж запропонував ще в листах. Коли знову приїхав у відпустку – освідчився. І ми відгуляли весілля. – Після паузи Валерій Михайлович, який від дружини старший майже на вісім років, додає: – Любов була, є і буде. Галі ж довелося усього стільки пережити...»

Рік Афганістану замість п'ятирічки Забайкалля

У 1979 році Валерій закінчив КВВАІУ і здобув військову спеці-

чув, – каже Січовий. – На Далекому Сході я вже був, відчув, яке там складне життя. Я б і стерпів. Але ж сім'я – старшому сину Ігорю було вже майже вісім років, а менший Денис тільки-но народився. Галі погоджувалася їхати в Забайкалля, але я вирішив вибрати однорічне «заслання».

У штабі Туркестанського військового округу військовиком вручили закордонні паспорти, зробили щеплення – і в літак. «Ще на військовому аеродромі біля Ташкента ми поспілкувалися з 18-19-річними пораненими солдатами, – згадує Валерій Михайлович. – Ні краплі дитячої наївності в очах. І тверде переконання: «Для чого ми вплатилися в Афганістан?».

Інженером по авіаційному обладнанню 50-го окремого змішаного авіаційного полку (25 літаків і близько 70 гвинтокрилів) Січовий прослужив рік і два місяці. В основному, ремонтували техніку, лагодили підбиті гвинтокрили, у місцях бойових сутичок – якщо неможливо було транспортувати розбиті чи підірвані машини на територію полку – ліквідовували частини, які душмани могли використати проти «шураві».

Від редакції. Символічно, що саме так завершила свій матеріал журналіст газети «Україна молода» Валентина Самченко у лютому 2009 року. На жаль, не закінчилася війна для родини Січових і понині. Після тридцяти років військової служби і чверті століття роботи в Українській Спільноті ветеранів Афганістану редактором газети «Третій тост» Валерій Михайлович через стан здоров'я у вересні 2021 року пішов на заслужений відпочинок і переїхав до затишного Ірпеня, ближче до природи, яку так любив. Усі ми знаємо, що сталося в Ірпені, коли агресор

наступав на нашу столицю. Розповідав про це по-чоловічому жорстко і скупі. Тільки підсумував: «Там було страшище, ніж в Афганістані». Потім була евакуація до благодатної Данії, спокійне і сите європейське життя. Було спілкування з такими ж біженцями із різних країн, особливе – з афганцями.

Але Січові вирішили повернутися – нестерпно тягнуло на Батьківщину. Вони повернулися на рідну землю, Валерій Михайлович – уже назавжди. Поважаємо, любимо, не забудемо.

Валентина САМЧЕНКО.
Фото із сімейного альбому.

ІЗ РОДУ СІЧОВИХ

дамбу перестрибнув – і ще одна куля наздогнала. Впав. Наче живий, але ніг не відчував і говорити не можу. Снайпер ще в голову солдатику влучив. Потім година чи дві затишшя. Бачу – офіцер Володя Попов повзе. Намагаюся показати, що не треба. А він уже почав мене тягнути. У нього теж влучили... Потім пам'ятаю лише, що у гвинтокрилі летіли, біль був нестерпним. У голові крутилося: «Чи здохнути б, чи щось би мені вирізали».

Одна з куль, що поранила Січового, – зі зміщеним центром: пройшла біля серця, прострелила легені, відірвала чотири ребра, а насамкінець заплуталася у кишковоки. Військові хірурги боролися за життя інженера. Але з операційної пораненого винесли... у землянку, куди складали мертвих.

«Мені поталанило, що санітари поклали мене біля входу, – каже «афганець». – Там я з дренажами, трубками пролежав із пізнього вечора до ранку. А коли тіло хотіли забирати, застогнав. Потім у Кабулі мені відмивали номер мерця на плечі і п'ятці».

Але «воскресіння» не було заключним щасливим акордом. Бо дуже оперативними виявилися штабісти – і мамі Валерія Січового уже встигли відправити «похоронку». Від такої звістки дві доби неспритомно пролежала дружина, голосили всі рідні. Але коли прийшов черговий «чорний тюльпан» – цинкової труни Валерія Січового не виявилось. Тоді батько почав через Київ і Москву пробиватися в Ташкент. На початку липня батько і дружина прилетіли до Валерія у шпиталь.

Багато довелося пережити відтоді. Валерій Михайлович, в якого двоє дорослих синів і онуки, трохи жалкує, що в родині не продовжилася військова династія. Але династія справжніх чоловіків Січових продовжується. Підполковник у відставці безмежно радий, що війна для Січових закінчилася майже 30 років тому.

ВШАНУВАЛИ ПОЛЕГЛИХ ГЕРОІВ

У Тернополі відбулися урочисті заходи з нагоди відзначення в Україні Дня Героїв, в яких взяли участь ветерани-«афганці».

ПІСЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ хвилини мовчання, спільної молитви та покладання квітів до меморіальної стели «Загиблим за Україну» голова Тернопільської обласної Спільноти ветеранів Афганістану Сергій Лісовий разом з бойовими побратимами відвідали на Алеї Героїв Микулинського кладовища могили ветеранів-«афганців», полеглих в сучасній російсько-українській війні, і могили загиблих на війні в Афганістані земляків.

Спільною молитвою, запаленням лампадок і покладанням квітів вшанували пам'ять героїв.

Пам'ять про загиблих бойових побратимів живе в наших серцях.

Василь КОГУТ,
перший заступник голови
Тернопільської обласної організації УСВА.

В організаціях УСВА: Дніпропетровська область

До 2006 року організацію очолювали: Ігор Злунцін, Володимир Іляшенко, Віктор Мельниченко, Ігор Бережний, Володимир Листопад.

У травні 2006 року на загальних зборах організації головою Дніпропетровської міської організації «Союз ветеранів Афганістану» було обрано Олега Качуровського, який очолює її до сьогоднішнього дня.

«Сьогодні громадська організація «Союз ветеранів Афганістану» Кам'янського відзначає 30 років з дня свого заснування, – наголосив Кам'янський міський голова Андрій Білоусов.

Привітав ветеранів з ювілеєм і подякував за їхню багаторічну роботу – допомогу побратимам та їхнім родинам, а також за активну участь у патріотичному вихованні молоді. Вручив міські відзнаки «За честь та мужність» найактивнішим учасникам спілки. Також передали подарунок від ГО «Бджола».

«Союз ветеранів Афганістану» об'єднує людей із великим бойовим

досвідом, які не тільки підтримують один одного, а й беруть активну участь у захисті нашої країни. Багато членів організації нині воюють на передовій, працюють інструкторами, навчають новобранців, передають свій досвід тим, хто сьогодні тримає оборону України.

Сприяємо розвитку ветеранських організацій і реалізації їхніх ініціатив. Дякую Олегу Качуровському за відповідальне керівництво і постійну підтримку побратимів. А всім ветеранам – за приклад єдності й активну участь у житті міста. Бажаю всім здоров'я, витримки, миру та Перемоги!»

На загальних зборах 2006 року також було прийнято рішення про

30 РОКІВ В «АФГАНСЬКОМУ» СТРОЮ

Громадська організація «Союз ветеранів Афганістану» територіальної громади міста Кам'янського була створена 2 червня 1995 року як Дніпропетровська міська організація «Союз ветеранів Афганістану». Засновниками її були учасники бойових дій в Афганістані Валерій Вовкозуб, Олег Король та Ігор Бережний.

возз'єднання Дніпропетровської міської організації «Союз ветеранів Афганістану» з Українською Спілкою ветеранів Афганістану з єдиним Статутом.

У 2016 році Дніпропетровська міська організація «Союз ветеранів Афганістану» була перейменована у Громадську організацію «Союз ветеранів Афганістану» міста Кам'янського.

Нині організація налічує 560 членів, це учасники бойових дій на території інших держав (Куба, В'єтнам, Ангола, Афганістан, Югославія, Ірак), особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники розмінування території від вибухонебезпечних предметів.

Олег КАЧУРОВСЬКИЙ,
голова громадської організації
«Союз ветеранів Афганістану»
міста Кам'янського.

НА ПЕРЕДОВІЙ МЕДИЧНОГО ФРОНТУ

Цими днями разом з головою Ревізійної комісії УСВА Юрієм Виноградовим передали від обласного об'єднання ветеранів війни в Афганістані допомогу КНП «Дніпропетровський обласний госпіталь ветеранів війни».

ПЕРЕДАЛИ новісінькі комплекти постільної білизни, які будуть використані під час лікування пацієнтів – За-

хисників і Захисниць України, паліативних хворих і ветеранів війни старших поколінь. В умовах повномасштабної війни гос-

піталь, як і інші медичні заклади області, опинився на передовій медичного фронту, надаючи таку необхідну медичну допомогу. Але бувають випадки, коли і сам госпіталь потребує допомоги і підтримки, і в цей момент підставляють своє плече благодійники, меценати і волонтери.

Важливість гуманітарної допомоги для госпіталю важко переоцінити, вона не тільки швидко закриває якісь матеріальні питання, а й підтримує моральний дух медичного персоналу, який працює в напруженому режимі. У таких ситуаціях кожна жертва, незалежно від розміру, має велике значення.

Дякуємо за підтримку наших ініціатив волонтерській спільноті міста «Дніпро, працюємо заради Перемоги! Слава ЗСУ!», яку очолює Раїса Пантелеймонова.

Віктор ВОЛОШИН,
голова ДООВА УСВА.

ПОДАРУНКИ ДЛЯ МАТЕРІВ

Міжнародний благодійний фонд, створений Великою Британією і Україною, надає допомогу громадянам України – цивільним та військовим. До Міжнародного дня матері висловили пошану та надали підтримку матерям воїнів-«афганців», чий сини загинули на війні.

ПОДАРУНКИ, які були підготовлені для мам, – це лише один з багатьох шляхів, щоб висловити нашу вдячність й нагадати, що вони не залишилися насамоті у своїй втраті.

Окрема велика подяка британським друзям: Hannah Pierce, Justin Woodhouse, «Vans Without Borders» і представникам Криворізької міської організації Української Спілки ветеранів Афганістану – заступникам голови організації Федосенку Юрію Івановичу та Потапову Василю Леонідовичу.

Людмила ЛОГВИНЕНКО,
голова ради сімей загиблих і померлих
учасників бойових дій в Афганістані, м. Кривий Ріг.

НОВИНИ ВОЛОНТЕРСЬКОГО ЦЕНТРУ

Доброго дня, спільното. Життя рухається уперед неспинно і щосекундно. Ось уже і цього річна весна відійшла в історію. Підсумуємо травень.

ЗАДАЄМО за донати: Туренка О.; Імакаєва А.; Хижняк Т.; Лепьохіна О.; Гугняєву Г.; Мокрого Ю.; Волівач Л.; Горанька О.; Чуб І.; Оніщук К.; Панаскіна О.; Чепурного О.; Черноскутову Т.; Осадчук Г.; Ромасюка С.; Уславцева Г.; Ніколаєнка О.; Райського Ю.; Склярського Є.; Оксєна О.; Безверхнього О.; Горобей В., а також одного аноніма. Дякуємо вам усім за підтримку наших Захисників і Захисниць.

Хочемо висловити окрему подяку Ірині Чуб, яка передала в один з підрозділів військову амуніцію, спорядження та однострій. Хлопці вдячні за підтримку. Усі, хто бажає допомогти, можуть зробити переклад. Контактні телефони: 068-541-28-38, 063-263-49-42.

Тримаємось один одного і всі разом Переможемо. Слава Україні! Героям Слава!

Василь ГОНТАР,
керівник волонтерського центру ДМОВА,
ветеран війни в Афганістані та російсько-української війни.

І ЗНОВУ ТАКИЙ ПОТРІБНИЙ ВАНТАЖ

Останнім часом випала велика честь двічі поспіль бути в колі героїв нашої молодості – в колі ветеранів війни в Афганістані. Життя так колише, що зустрічаємось дуже рідко.

ЗА ДОРУЧЕННЯМ 10-ї окремої медичної роти передав, точніше, офіційно вручив Подяку Анатолію Лейку – голові Верхньодніпровської організації ветеранів Афганістану. Виконання цього доручення підтримали і допомогли воїни-«афганці» Медведи Ярославович – завідувач операційним блоком Дніпропетровської обласної клінічної лікарні ім. І. Мечникова та голова обласного об'єднання ветеранів Афганістану Волошин Віктор Миколайович.

Наш візит в лікарню був незапланованим, треба було якомога швидше провідати тяжко пораненого морського піхотинця та доправити вкрай потрібну медичину.

Дякую, мої рідні «афганці», ви все своє життя на Передовій! Ви бачили війну далеко за межами України. Минає час – і ці, далеко вже не юнаки знову в пеклі війни, тепер на рідній землі.

Молодий лейтенант Ярослав Медведик приймав з броні поране-

них бійців в Афгані, зараз Заслужений лікар України Ярослав Ярославович Медведик приймає евакуаційні борти з пораненими воїнами нашої країни.

Тримати зв'язок з усіма точками і конвоями в горах – така була служба в Анатолія Лейка в чужій країні. За сорок років – знову «зв'язківець» – безперервний зв'язок з підрозділами ЗСУ, шпиталями, волонтерськими центрами.

Знову наш візит в лікарню був незапланованим, доправили медичний вантаж, з'єднаний одним

міцним ланцюгом Бостон (США) – Львів – Андріївка – Дніпро.

Дякую кожному, в кого від слова Україна стискаються кулаки і гордий погляд врізається в небо! Дякую БФ «UKRAINE FORWARD США»! Дякую Волонтерській Сотні УКУ (Львів)! Бажаю всім здоров'я! Слава Україні!

Остап ПІДКОВА
(Сергій ЖУРАВЕЛЬ),
батько воїна, який загинув за Україну.
Андріївка – Верхньодніпровськ – Дніпро.

Шевчука – єдиного сина у батьків, який загинув на афганській війні. Книжка вийшла тиражем 2000 примірників. Це повість, нариси, вірші. Спонсором виступили Молодіжний центр «Альянс», Чернігівський райком комсомолу, клуб «Інтернаціоналіст», Чернігівський міський комсомолу. Кошти, отримані від її реалізації, використали на різні благодійні заходи: публікації про воїнів-«афганців», допомогу сім'ям загиблих.

До третьої книги – «Пікучий молох чужини» – увійшли вірші, спогади, розповіді про становлення «афганського» руху, нариси, поезія, вірші учасників локальних воєн в інших країнах. Книжку видано 2009 року до 20-річчя виведення радянських військ з Афганістану.

воїни-«афганці», секретарі райкомів і міськкомів, працівники військкоматів, жителі міста.

Після відкриття пам'ятника з другом-побратимом мого сина – Альошею Погребняком із Новгород-Сіверського прийшли до нас додому брати загиблих в Афганістані: із села Лісконоги – Леоніда Білозера, села Камінь – Василя Живодера, села Шептаки – Віктора Немцева. Завітали, щоб разом розділити біль втрати й підтримати морально матір і батька Ігоря Кожара, сестру Ірину.

Олексій Погребняк мені за сина. З ним я познайомилася далекого 24 квітня 1983 року, коли разом розділили біль втрати на присягу Ігоря.

Ми, батьки, дружини та діти загиблих «афганців», вдячні всім,

Я ЖИВУ, ЩОБ НАШИХ СИНІВ ПАМ'ЯТАЛИ

Про становлення і багаторічну роботу обласного комітету сімей загиблих військовослужбовців в Афганістані при Чернігівському обласному відділенні УСВА розповідає багаторічний його голова Лариса Олександрівна Кожар.

в збиранні матеріалів Книги Пам'яті про загиблих хлопців, а також для випуску книги «Пам'ятаєте нас», у її поширенні, перейменуванні чотирьох вулиць іменами загиблих в Афганістані воїнів та однієї – ім'ям воїнів-інтернаціоналістів.

Разом зі своїми студентами брала участь у будівництві пам'ятника загиблим воїнам-«афганцям». Мені випала честь відкрити 16 грудня 1990 року пам'ятник у Чернігові разом із кавалером ордена Червоної Зірки, депутатом обласної ради, воїном-інтернаціоналістом Леонідом Бурковським, брат якого загинув в Афганістані.

По крижах збирала інформацію про службу наших синів в Афганістані. Це були повісті, вірші, спогади, публіцистика, нариси, пісні.

Потреба у цьому виникла ще тоді, коли два тижні у жовтні-листопаді 1984 року я перебувала поряд із сином у шпиталі в Термезі (Узбецька РСР), тоді відчувала, що означає «афганська» пісня для наших синів у виконанні підгітару.

У моєму архіві зберігається газета «Комсомольское знамя» за 27 серпня 1989 року зі статтею «Згадаймо всіх поіменно» по Чернігівській області, а також по решті областей України під рубрикою «Пишемо книгу пам'яті».

Одним із авторів статей, нарисів, книжок був чернігівський поет і журналіст Яків Ковалець – лауреат літературної та журналістської премії імені Олексія Десняка та Василя Еллана-Блакитного. Він одним з перших в Україні друкував у місцевій та республіканській пресі нариси про «афганців», незважаючи на те, що вони були не надто бажані через військову цензуру.

Перша книга-скорбота про молодих хлопців із Чернігівської області, які загинули у страшній афганській війні, вперше в колишньому Радянському Союзі та й в Україні «Пам'ятаєте нас» – тоді їх було 115 (зараз 119) – вийшла 1991 року.

Матеріали для книги готували Шевчук Василь Іванович, Шиганов Анатолій Дмитрович, Мазур Людмила Олексівна, Балакирев В'ячеслав Павлович, Ковалець Яків Феоданович.

Велику допомогу на той період надавали райкоми, міськкоми комсомолу, військові комісаріати Чернігівської області. Редактором книги був Ковалець Яків Феоданович. Видавництво «Молодь», тираж 15000 примірників. Ціна – 1 карбованець.

Друга книга – «Росте тополя у Чернігові» – данина пам'яті, поваги та милосердя до тих, хто виконував свій військовий обов'язок в Афганістані, про старшого лейтенанта Володимира

Згадую, як багато знадобилося сил і здоров'я, аби домогтися виділення у Чернігові гідного місця під будівництво пам'ятника загиблим в Афганістані. Були пропозиції – Мар'їн гай, Березовий гай на вулиці Пухова. На одне із засідань правління клубу було запрошено першого секретаря обкому КПУ, голову обласної ради народних депутатів В. Т. Лисовенка, головного архітектора області Володимира Павленка та архітектора Устинова.

Скільки емоцій було під час обговорення цього питання! Коли я запропонувала місце для пам'ятника на Алеї Героїв біля Катерининської церкви, обласний архітектор Павленко висловився з роздратуванням: «Ти дивись, вона спить і їй сниться, що пам'ятник стоятиме в центрі міста!» Завдяки Лисовенку та Устинову, які перейнялися нашим болем, пам'ятник було встановлено на вулиці Леніна (сьогодні проспект Миру), навпроти колишнього торговельного центру «Дружба».

У кінотеатрі «Дружба» в фойє були представлені проекти багатьох авторів. Більшість голосів було віддано проекту В. В. Лебедева та архітекторів лауреатів республіканської премії імені М. Островського братів А. В. Свистуна та І. В. Свистуна.

Сам задум дуже трагічний. Чоловік під прицілом летить вниз головою між гір. Невдовзі ми до нього звикли.

Хочу зазначити, що держава, яка відправляла наших синів на цю війну, не поспішала давати гроші на будівництво пам'ятника. І тоді Василь Іванович Шевчук звернувся до мешканців Чернігова, громадських організацій. Одним із перших відгукнувся випускник середньої школи № 15, інвалід першої групи Юрій Соколов та родина пенсіонерів Литвинових, піонерські загони імені воїнів-«афганців» Володимира Шевчука та Валерія Матюшенка з шкіл № 11 та № 16, працівники заводу «Металіст», Комітет із захисту миру та інші.

Перелічувати можна багато тих, хто надавав допомогу у спорудженні пам'ятника, але вони перші показали благородний приклад, змусивши багатьох замислитися, що стоїть за цим.

Безпосередньо включилися в роботу воїни-«афганці» на чолі із заступником голови міського клубу «Інтернаціоналіст» підполковником Віктором Даниловичем Охримовичем, секретарем обкому комсомолу Олександром Соколовим, заввідділом міського комсомолу Володимиром Авдієнком.

На відкриття пам'ятника з районів області і Чернігова приїхали матері та батьки, рідні тих хлопців, які загинули в Афганістані,

хто морально і матеріально підтримує нас у скрутну хвилину.

Незважаючи на труднощі, втрати рідних і близьких, батьків загиблих «афганців», стан здоров'я, життя триває.

Потрібно братися за роботу і робити все можливе і неможливе заради пам'яті загиблих синів і тих, хто повернувся звідти з пораненою душею та зраненим тілом.

Тому після відкриття пам'ятника на прохання Василя Івановича Шевчука взялася за збір інформації про родини загиблих військовослужбовців в області по кожному району.

В інформації знайшли відображення прізвище, ім'я та по-батькові батьків, дружини, дітей, брата, сестри загиблого, дата народження, інвалідність, телефон, місце проживання. Згодом і розмір пенсії, у тому числі виплата за втратою годувальника, за особливі заслуги. Ці дані представляло управління праці та соціального захисту ОДА, пенсійний фонд у районах області та військкомат. На той час у списках було 348 осіб.

Є база даних про загиблих військовослужбовців Чернігівської області по районах, а саме: звання, прізвище, ім'я, по-батькові, рік народження, дата загибелі, смерті, місце поховання, адреса, урядові нагороди, назва вулиць, меморіальні дошки.

Для отримання інформації з районів у розсилці листів самовіддано працювали Алексеева Ольга Іванівна, Гаршина Ніна Петрівна, Добровольська Ганна Іванівна, Дерев'янка Людмила Анатоліївна. За що їм велике спасибі!

Отже, маючи таку базу даних, нам легше було вирішувати нагальні питання в галузі правового, соціального та матеріального захисту. Здебільшого всі питання вирішувалися на той час з Василем Івановичем Шевчуком, як по місту, так і по області, до 1990 року.

У січні 1990 року з ініціативи групи «афганців» відбулася установа конференція воїнів-інтернаціоналістів області. На конференції було сформовано раду та обрано головою Соколова Олександра Володимировича. І з цього часу я почала працювати

як із Соколовим, так і з Шевчуком.

Із Шевчуком Василем Івановичем співпрацювала до 1994 року. Останні кілька років він за станом здоров'я шукав собі заміну. У червні 1994 року знайшов у особі Сергія Вадимовича Гриневича, обраного на звітно-виборчій конференції головою міської спілки ветеранів Афганістану. Кандидатур було кілька, але перевагу надали капітану-«афганцю», чорнобильцю.

Своєю увагою та повагою до родин загиблих при відвіданні їх вдома, врівноваженим характером, харизмою та молодістю Сергій Вадимович привернув сім'ї до себе. У ньому кожна мати чи батько бачили свого сина. А він, у свою чергу, не втомлювався казати, що Валентина Іванівна Вереня нагадує йому маму.

Перш ніж вирішити те чи інше питання, він завжди радився. З ним було зручно співпрацювати.

Із серпня 1998 року С. В. Гриневич був призначений уповноваженим Комітету у справах ветеранів війни та військових конфліктів в іноземних державах при Кабінеті Міністрів України у Чернігівській області.

Відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22 жовтня 1993 року сім'ї загиблих було звільнено на 50% від сплати за житлово-комунальні послуги, квартплату, газ, тепло, воду, водопостачання, електроенергію.

Але життя було важким, пенсії невеликі, і ми почали замислюватися, як полегшити життя сімей загиблих.

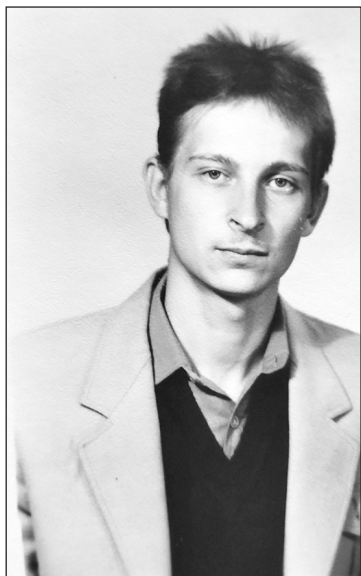
Звернулися до районних рад, до депутатів, також до Деснянської (голова – Сенькович Н. А.) та Новозаводської (голова Мовша Н. Б.) рад. Знайшли у них розуміння.

Першими по Чернігову 1996 року за ініціативи обласного комітету сімей загиблих, за підтримки обласного відділення Української Спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) на 100% було звільнено сім'ї загиблих від сплати за житлово-комунальні послуги. В окремих районах області це питання вирішувалося з потугами. Працювати за всіх часів було важко, бо проблем дуже багато. Старіли батьки загиблих синів. Йшли з життя. Не всім під силу перенести горе. Пенсія була мізерна. Потрібні були ліки. Закон України про пільги працював лише наполовину.

Обласний комітет сімей загиблих виявляв ентузіазм і наполегливість. Знаходили спонсорів, які допомагали продуктами, медикаментами, надавали фінансову допомогу.

Пишемо листа, йдемо, кланяємось. Просимо не за себе, а за тих, хто не може захистити себе, незважаючи на те, що самі не захищені.

(Далі буде).

МОЇ ПЕРШІ КРОКИ – знайомство з «афганцями» – відбулося у вересні 1987 року, через два роки після загибелі мого сина Ігоря Кожара (на знімку).

Познайомилася з Василем Івановичем Шевчуком (на знімку праворуч) – засновником міського та на той час обласного ветеранського руху учасників бойових дій в Афганістані, а згодом і локальних воєн.

Клуб «Інтернаціоналіст» тоді працював на Свердлова, 2 (після перейменування вулиця Полуботка, 2). Він розміщувався у центрі Чернігова у двох кімнатах площею 40 кв.м. Одна з кімнат використовувалася під музей, де дуже скрупульозно, по крижах, збирався матеріал та експонати про Афганістан. На стіні – портрети загиблих хлопців-чернігівців.

Велику допомогу у виготовленні шаф, стендів надавав батько загиблого у 1980 році сина Валерія Матюшенка – Іван Опанасович Матюшенко (Царство нехай буде їм небесне та вічна пам'ять).

Після обрання мене 1987 року головою обласного комітету сімей загиблих військовослужбовців в Афганістані (на громадських засадах), а Ніну Петрівну Гаршину – заступником (згодом, з 1990 року, вона голова міського комітету сімей загиблих), усі зустрічі з сім'ями проходили саме у цій музейній кімнаті.

Друга кімната – робоча, де проводилися засідання клубу. Скромно обставлена. Стіл, десяток стільців.

У придбанні меблів допомогала директор кооперативного технікуму Любов Андріївна Герасименко.

У становленні клубу приходили допомагати хлопці-«афганці», які були фанатично віддані своєму клубу та віддавали йому практично весь вільний час.

Суворо дотримувався режим роботи клубу. З 9.00 до 18.00 години, з перервою на обід з 13.00 до 15.00.

Я була частою гостею у клубі після занять у кооперативному технікумі, де працювала викладачем. Клуб став моєю другою домівкою.

Надавала посильну допомогу

ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА БЕЗОПЛАТНОГО ПРОТЕЗУВАННЯ ДІЄ

За даними Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, протягом квітня 2025 року понад 9 тисяч українців отримали майже 30 тисяч допоміжних засобів реабілітації – на це держава спрямувала більше 350 мільйонів гривень.

ЗАГАЛОМ за чотири місяці року в межах державної програми протезування близько 37 тисяч українців забезпечено майже 130 тисячами допоміжних засобів реабілітації на загальну суму понад 1,5 мільярда гривень.

Найбільше засобів реабілітації за чотири місяці видали в таких регіонах:

- Житомирська область (10345 засобів реабілітації отримали 2860 осіб);
- Дніпропетровська область (10084 засоби реабілітації отримали 2798 осіб);
- Львівська область (9781 засіб реабілітації отримали 2789 осіб);
- Харківська область (8707 засобів реабілітації отримали 2407 осіб);
- Вінницька область (8491 засіб реабілітації отримали 2602 особи);
- Тернопільська область (8420 засобів реабілітації отримали 2253 особи).

«Держава робить все можливе, щоб кожна людина, яка цього потребує, отримала необхідну сучасну безоплатну підтримку для повернення до повноцінного активного життя. Державна програма протезування передбачає не лише отримання високоякісних протезів та інших засобів реабілітації, а й послуги з їх ремонту, заміни та обслуговування. І для нас дуже цінно та

важливо, аби всі люди – цивільні чи військові, яким потрібна відповідна допомога для відновлення, отримували її якісно та вчасно», – зазначила міністр соціальної політики Оксана Жолнович.

З початку року більше 1200 людей з інвалідністю скористалися послугою з ремонту майже 1500 допоміжних засобів реабілітації, на це з держбюджету було виділено близько 52 мільйонів гривень.

Нагадаємо, щоб отримати протез або інший засіб реабілітації, необхідно подати відповідну заяву – онлайн через Соціальний портал Мінсоцполітики. Сервіс зараз доступний для людей, які пройшли оцінювання повсякденного функціонування експертними командами (ЕКОПФО). Також можна звернутися особисто до однієї з найближчих уповноважених установ у громаді – центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП), органів

соціального захисту населення або територіальних відділень Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю.

Водночас на спеціальній онлайн-платформі protez.msp.gov.ua, яку запустили Мінсоцполітики та Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю, можна знайти інформацію про:

- види доступних засобів реабілітації;
- алгоритм їх отримання;
- можливість отримати компенсацію за самостійно придбані вироби;
- умови ремонту, заміни та обслуговування засобів реабілітації;
- адреси та перелік сайтів протезних підприємств України.

Платформа регулярно оновлюється та наповнюється новими матеріалами й роз'ясненнями, необхідними для спрощення доступу українців до допоміжних засобів реабілітації.

ПРОГРАМА РЕІМБУРСАЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ І МЕДВИРОБІВ

Реімбурсація – це повне або часткове відшкодування аптечним закладам вартості лікарських засобів або медичних виробів, що були відпущені пацієнту на підставі рецепта, за рахунок коштів програми державних гарантій медичного обслуговування населення (далі – програма медичних гарантій).

У 2025 році Національна служба здоров'я України в межах програми медичних гарантій здійснює реімбурсацію лікарських засобів для лікування в амбулаторних умовах:

- серцево-судинних і цереброваскулярних захворювань;
- цукрового діабету (пероральні гіпоглікемічні засоби та препарати інсуліну аналогі людські);
- нецукрового діабету;
- хронічних хвороб нижніх дихальних шляхів;
- розладів психіки та поведінки;
- епілепсії;
- хвороби Паркінсона;
- осіб у посттрансплантаційному періоді;
- болю та надання паліативної допомоги;
- хвороб ендокринної системи;
- метаболічних, аутоімунних і

запальних захворювань;

- глаукоми*;
- мігрені;
- захворювань у дітей*.

(* Реімбурсація таких лікарських засобів запроваджується з липня 2025 року).

Крім того, Національна служба здоров'я України в межах програми медичних гарантій здійснює реімбурсацію медичних виробів для вимірювання в амбулаторних умовах рівня цукру в крові пацієнтами з діабетом першого типу.

Важливо розрізняти міжнародну непатентовану назву (це назва активного інгредієнту лікарського засобу, або діюча речовина) та торговельну назву (це комерційна назва, яка присвоюється компанією-виробником лікарського засобу). Лікар виписує електронний рецепт саме на міжнародну непатентовану назву (крім препаратів інсуліну), а пацієнт

ент обирає в аптеці самостійно, яку конкретну торговельну назву бажає отримати із наявних в аптеці у момент звернення.

В залежності від того, якого лікарського засобу потребує пацієнт, маршрут пацієнта буде різнитися.

Насамперед пацієнт приходить на прийом до лікаря, який надає первинну медичну допомогу, – лікаря загальної практики – сімейного лікаря (від 0 років), лікаря-педіатра (до 18 років) або лікаря-терапевта (від 18 років). При цьому, наявність укладеної з лікарем декларації не обов'язкова. На підставі оцінки стану здоров'я та медичних показань лікар, який надає первинну медичну допомогу, може скерувати пацієнта до лікаря-спеціаліста.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛІКАМИ ВЕТЕРАНІВ (СТАЦІОНАРНЕ ТА АМБУЛАТОРНЕ ЛІКУВАННЯ)

Ветерани та ветеранки війни мають право отримати від держави медикаменти безоплатно або з невеликою доплатою. Держава гарантує забезпечення препаратами, які лікують хронічні хвороби, онкологію, розлади психіки, серцево-судинні, судинно-мозкові та інші захворювання.

рантія безоплатного базового лікування.

У Національний перелік основних лікарських засобів входять медпрепарати для лікування онкології, туберкульозу, гепатитів, розладів психіки та поведінки, серцево-судинних, судинно-мозкових й багато інших захворювань.

Перелік ліків можна знайти у постанові Кабінету міністрів України, він змінюється та доповнюється щорічно.

Також для забезпечення лікарень медичними препаратами та виробами діє централізована державна закупівля ліків. Їх придбанням займається Міністерство охорони здоров'я через Державне підприємство «Медичні закупівлі України». Для пацієнтів вони також є безоплатними. Це препарати для лікування онкології, серцево-судинних захворювань, ДЦП, розсіяного склерозу та інших хвороб.

Щодо медвиробів, то їх номенкла-

тура дуже широка – від катетерів і бинтів до штучних судинних клапанів й хірургічних інструментів.

Перелік безоплатних ліків та медвиробів – на сторінці ДП «Медичні закупівлі України» за посиланням <https://mpu.gov.ua/uk/patients/catalog>.

Крім того, зазначимо, що у різних містах та областях діють місцеві соціальні програми із забезпечення мешканців безоплатними ліками. Найчастіше це препарати для важкохворих пацієнтів, а також тих, хто має рідкісні захворювання. Щоб дізнатися, які медикаменти можна отримати за даними програмами, варто звернутися до органів місцевого самоврядування.

Як скористатися своїм правом отримати безоплатні ліки?

Програма «Доступні ліки» діє через електронний рецепт, який ветеран або ветеранка можуть отримати на прийомі у сімейного лікаря або терапевта. Вкотре нагадаємо про

Завдяки сучасним технологіям ветеран або ветеранка, які втратили кінцівки, можуть повернути можливість рухатися та вести активний спосіб життя.

РЕАБІЛІТАЦІЯ ПАЦІЄНТІВ З АМПУТАЦІЯМИ

РЕАБІЛІТАЦІЯ після ампутації, протезування і знову реабілітація – це єдиний спосіб максимально відновити свою мобільність. Усі етапи відновлення фінансуються за рахунок державних коштів. Отримати допомогу можна в закладах охорони здоров'я, які мають договір з Національною службою здоров'я України на відповідний пакет послуг.

Медзаклад безкоштовно забезпечує ветеранів ліками та знеболюючими, що є в Національному переліку основних лікарських засобів та які закуповує МОЗ; витратними матеріалами; лабораторними та інструментальними обстеженнями.

У рамках пакету «Реабілітаційна допомога дорослим і дітям у стаціонарних умовах» пацієнти з ампутаціями можуть пройти вісім циклів реабілітації протягом року. У випадках множинних ампутацій кінцівок – до 26 циклів на рік.

Лікарі супроводжують пацієнта на всіх етапах: від формування вцілілої частини кінцівки (кукси) до первинного протезування та навчання користуватися протезом.

Як відбувається реабілітація пацієнтів після ампутації?

Перший етап відновлення починається вже після хірургічного втручання (ампутації), стабілізації загального стану, зняття швів і загоснення рубця. У цей період у пацієнта спостерігається набряк вцілілої частини кінцівки, що є природною реакцією організму. Для його зменшення застосовуються методи антинабрякової терапії та профілактика контрактур. Позитивні результати таких заходів, зазвичай, помітні через кілька тижнів.

Другий етап – безпосередня підготовка кінцівки до протезування, яка включає:

- фізичні вправи, спрямовані на збереження рухливості суглобів;
- компресійну терапію, яка здійснюється за допомогою еластичних бинтів або спеціальних панчіх;
- масаж рубця, догляд за кукусою та контроль фантомного болю.

Компресійна терапія допомагає покращити кровообіг, знизити більові відчуття та сприяє швидкій адаптації до протеза. У цей період також відбувається тренування залишкових м'язів для покращення компенсаторних можливостей організму.

Звертаємо вашу увагу, Програма медичних гарантій НСЗУ покриває реабілітацію ветеранів і ветеранок незалежно від діагнозу. Тобто для всіх осіб з обмеженнями повсякденного функціонування безоплатно гарантовано такі послуги: нейро-реабілітація, ортопедична, психологічна, комплексна реабілітація та ін.

З питаннями та скаргами щодо неналежного надання медичних послуг звертайтеся до Національної служби здоров'я України за телефоном 16-77 або заповніть онлайн-форму <https://service.e-health.gov.ua/gromadyanam/osobistij-prijom/citizen-form>.

який можуть надати за рахунок держави.

Також лікар повинен повідомити про наявність місцевих програм забезпечення пацієнтів ліками. Практично кожне місто має відповідну цільову програму. Якщо цю інформацію вам не надали, то її можна отримати у Департаментів охорони здоров'я місцевих органів влади.

Перевірити наявність препаратів у лікарні можна на інформаційних дошках закладу, на офіційному сайті лікарні у відповідному розділі, а також на порталі «Є ліки» за посиланням <https://eliky.in.ua/>.

Наполягайте на своєму праві отримати ліки безоплатно. Якщо у вас вимагають гроші за медпрепарати або медвироби, які держава вже купила, то:

- зверніться до головного лікаря або керівника лікарні для отримання пояснень;
- зареєструйте скаргу у канцелярії медзакладу (не забудьте записати вхідний номер документа);
- залиште скаргу в міському або обласному департаменті охорони здоров'я.

З питаннями та скаргами щодо неналежного надання медичних послуг звертайтеся до Національної служби здоров'я України за телефоном 16-77 або заповніть онлайн-форму за посиланням <https://service.e-health.gov.ua/gromadyanam/osobistij-prijom/citizen-form>.

У МИРНОМУ МІСТІ Васильків 12 квітня 1952 року народилася дівчинка, якій судилося пройти крізь вогонь кількох воєн і залишитися символом незламності для цілого покоління. Тетяна Петрівна Теплюк – медик, ветеран, захисниця, яка ніколи не здавалася, навіть у найтемніші часи.

Свою професійну стежку Тетяна розпочала з навчання в Київському медичному училищі №4, яке закінчила у 1972 році. Протягом 12 років працювала в перинатальному центрі Києва, де щодня допомагала новому життю з'являтися на світ. У 1980-му її життя різко змінилося – Тетяна вирушила до Афганістану, де працювала старшою операційною сестрою в 73-й поліклініці 40-ї армії.

У жорстоких умовах війни рятувала поранених, не думаючи про ризики. Саме там, у Кабулі, вона зустріла свою долю – учасника бойових дій Володимира Власенка, з яким одружилася.

Її боротьба не завершилася з тією війною. У 2013–2014 роках Тетяна брала участь у Революції Гідності, а з 2015 року працювала фельдшером як вільнонаймана працівниця.

Коли в лютому 2022 року росія розпочала повномасштабне вторгнення, Тетяна Теплюк перебувала у складі Маріупольського гарнізону особливого загону «Азов». Попри вік, вона продовжувала виконувати свої обов'язки медика, допомагаючи побратимам на передовій. У травні того ж року за наказом командувача ЗСУ Тетяна вийшла з оточення на заводі «Азовсталь» і потрапила в полон.

НЕЗЛАМНА УКРАЇНКА

Від медсестри в Афганістані до героїні «Азову»

Чотири місяці вона провела в сумнозвісній Оленівці на тимчасово окупованій території, а потім ще чотири – у Таганрозі. Звільнення прийшло 31 грудня 2022 року. Після реабілітації вона не лише повернулася до служби, а й була мобілізована у березні 2023 року. Нині Тетяна Петрівна має звання молодшого сержанта. За свою відданість і силу духу була нагороджена відзнакою «Незламність» від генерала Олександра Сирського, а також медаллю «Честь. Слава. Держава» від Київської міської держадміністрації.

У 2024 році її ім'я було внесено до списку «Сотні найкращих жінок України» за версією газети «Українська правда».

Про таких, як вона, пишуть книги. У 2025 році харківська письменниця Людмила Охріменко презентувала у Василькові книгу «Хрещена», присвячену жінкам, які захищають Україну. На презентації були присутні школярі, місцеві жителі та побратими Тетяни Петрівни – ветерани Афганістану.

Від Васильківської спілки ветеранів Афганістану Тетяна Теплюк була нагороджена медаллю «Учаснику локальних воєн. Афганістан». Вона отримала квіти, подарунок і море щирих слів вдячності.

Це не просто біографія. Це історія про незламність. Про силу жінки, яка пройшла крізь кілька воєн, полон, біль і втрати – і залишилася світлом для інших. І поки такі люди, як Тетяна Теплюк, стоять за Україну – ми обов'язково переможемо.

Благодійність

МІЖ ОБСТРІЛАМИ ТА МОЛИТВАМИ

КОМАНДА волонтерів відвідала три бригади та локації військових, переселенців і дітей, які навчаються під обстрілами на Херсонщині, та дві бригади і переселенців на Донеччині (район Покровська).

Щиро вдячні жителям Шепетівщини, Полонщини, Білогірщини, Ізяславщини, Славутчини за постійну підтримку за допомогою захисникам, гуманітарну допомогу мирному населенню, яке проживає під постійними обстрілами. Шепетівська спілка ветеранів Афганістану завжди підтримує волонтерів. Дякуємо кожному, хто допоміг організувати ці поїздки, хто жертвує, молиться і не забуває про тих, хто на передовій. Ваше тепло доходить навіть туди, де немає світла. Ви – частина великої справи!

На свято Трійці з ініціативи Шепетівської СВА та з благословення настоятеля храму Віри, Надії, Любові та їх матері Софії, воїна-«афганця» протоієрея Анатолія Вересюка члени спілки, вони ж і прихожани храму, Валерій Окорський, Василь Савченко, Валерій Лук'янчук, Олександр Гурінович, Віталій Метельський, Валерій Косов, Олександр Савченко зварили майже 50 літрів юшки з барана, якого пожертвував воїн-«афганець» Олександр Кирилюк.

Всім, хто бажав і був на службі Божій, дістався цей смаколик. Особливо його вподобали діти.

4000 кілометрів – не просто шляхів, а болю, віри та надії. Отець Федір Вересюк разом з командою волонтерів знову поїхав на Донеччину та Херсонщину із гостинцями (понад 4 тонни вантажу), підтримкою і молитвою.

Крім цього, прихожани храму мали змогу привітати волонтера Федора Вересюка з нагородою від Міністерства оборони України – медаллю «Волонтер України за поклик душі», Верікаша Віктора Петровича – з подякою від УСВА та двох прихожан – з відзнаками УПЦ за внесок у волонтерську діяльність храму. До речі, вже понад два роки в храмі прихожани плетуть маскувальні сітки, а ще з початку АТО тут збирають кошти для потреб ЗСУ та людей, які перебувають у зоні бойових дій.

Молодіжним крилом храму було організовано благодійний ярмарок, на якому продавалися різні смаколики домашнього виробництва, та виставку дитячих малюнків. Виручка склала 22 тисячі гривень. Зібрані кошти підуть на потреби ЗСУ.

Разом до Перемоги! Слава Україні! Героям Слава!

Володимир ПИПІЧ, член Шепетівської СВА, учасник бойових дій в Афганістані.

МРІЇ ПРО МИР І ЩАСЛИВЕ ДИТИНСТВО

У Національному історико-архітектурному музеї «Київська фортеця» відбулася патріотична дитяча виставка художніх робіт «Мрії дитинства».

У ВІДКРИТТІ взяли участь: директор музею Оксана Новікова-Вигран, голова Київської міської Спільки ветеранів Афганістану Микола Гончаренко, директор Центру по роботі з дітьми та молоддю за місцем проживання Печерського району Юлія Задорожня, майор Ігор Тютюков (управління ЦВС Командування Сил територіальної оборони ЗСУ), голова Спільки ветеранів Афганістану Печерського району полковник Рафік Камалов, голова Солом'янської районної організації Товариства Червоного Хреста України Віктор Городній.

Діти передали обереги для захисників, які повернулися з полону та проходять реабілітацію. Кожен юний художник отримав подарунок від Червоного Хреста і грамоту за участь. Було і частування польовою кашею зі смаколикami та солодкою водою.

Всім причетним висловлюємо вдячність за підтримку.

За яскраві світліни свята завдячуємо полковнику Євгену Швабу.

Наталя ШАТКОВСЬКА.

У Дніпрі відбулося відкриття персональної виставки відомого українського художника і дизайнера Анатолія Меньківа (на фото – ліворуч) «Метафізика, або діалог завтрашнього дня...».

НАЗВА ВИСТАВКИ і дата її відкриття обрані не випадково, саме 8 травня теософи всього світу святкують День Білого Лотоса, вшановуючи пам'ять Олени Петрівни Блаватської – окультистської філософині, засновниці Теософського товариства та авторки всесвітньо відомої «Таємної доктрини». Ця видатна жінка майже 200 років тому народилася у Катеринославі (нині місто Дніпро), у будинку, де вона народилася, зараз працює «Музейний центр О. П. Блаватської та її родини», де і відкрила свою роботу виставка.

Анатолій Меньків – співзасновник й голова осередку Спільки дизайнерів України у Дніпрі, член Національної спілки художників України, автор багатьох дизайнерських об'єктів, які були представлені на численних виставках і фестивалях, учасник бойових дій в Афганістані.

Роботи художника зберігаються в музеях, галереях і приватних колекціях України, США, Канади, Італії, Іспанії та Британії. Разом із дружиною, графічним дизайнером Оленою Барановською, заснував Міжнародну дизайн-студію «Baranovska&Menkiv Inc.», а у 2004 році разом організували Міжнародний фестиваль дизайну «COW» («Корова»), який сприяє популяризації України у світі, бо в ньому щороку беруть участь дизайнери з більш як 30 країн світу.

Відкриття виставки стало справжнім сюрпризом для усіх прихильників творчості Анатолія Меньківа. Вже багато років він у своїй творчості, як у мистецькій, так і у дизайнерській, використовує фігуративні прийоми, тобто працює в реалізмі. А усі роботи, що представлені на цій виставці, належать до абстрактного живопису, і як каже сам автор: «Проект «Метафізика», присвячений Дню Білого Лотоса і пам'яті Олени Пет-

МЕТАФІЗИКА ЯК ДІАЛОГ ЗАВТРАШНЬОГО ДНЯ

рівни Блаватської, охоплює серію моїх робіт, створених упродовж останніх кількох років.

Поштовхом для реалізації цього проекту стали події, які змінили життя кожного українця і не заслуговують на згадку, а також моє знайомство з життям і творчістю нашої видатної землячки, яка зробила помітний внесок у світову культуру. А отже моя творча енергія знайшла вихід через цей проект.

Абстрактний стиль був обраний мною для створення цих картин зовсім не випадково. Абстрактне мистецтво сьогодні актуальне, як ніколи, воно своєрідне, але й водночас дискусійне, адже привертає увагу своєю неповторністю. А ще абстракціонізм використовує базові елементи візуальної мови: колір, форму та лінію, а головними якостями його є експресія, текстура, композиція та процес її створення.

Назва проекту «Метафізика», як мені здається, чудово відображає суть цього стилю, бо абстракціонізм відрізняється від реалізму рівно тією ж мірою, як метафізичний світогляд від матеріалістич-

ного. От саме тому проект «Метафізика» присвячений пам'яті Олени Блаватської, однієї з найяскравіших зірок на небосхилі метафізичного мислення.

Цей проект – моя спроба передати філософію особистих переживань через сукупність можливостей кольору, форми та лінії, які мені вдалося гармонійно скомпільовувати у цих картинах. Композиційні рішення більшості робіт побудовані на поєднанні фрагментів умовного орнаменту, ніби одягнених у різноманітні ефектні за формою різнокольорові лінії, що створюють додаткову світлотіньову гру.

Хочу зазначити, що жодна з цих робіт не має своєї назви: цим я начебто пропоную відвідувачам виставки розпочати діалог про сприйняття кожним своїх внутрішніх відчуттів, і я відчую, що цей діалог обов'язково відбудеться».

Виставка «Метафізика, або діалог завтрашнього дня...» працюватиме до 30 червня.

За матеріалами сторінки <https://www.facebook.com/tol.menkiv>.

ТАК ТРИМАТИ, ВЕТЕРАНИ!

У селищі Сонячному Широ-ківської громади Запорізької області відбувся традиційний турнір з міні-футболу серед ветеранів війни, присвячений 36-й річниці виведення військ із Афганістану.

ВЕТЕРАНИ змагалися на футбольному полі комунальної установи «Центр культури та дозвілля, сім'ї, молоді, спорту і туризму» Широківської сільської ОТГ. Минулого року цей турнір проводився на спортивній базі Солонянського ліцею Дніпропетровської області.

Ініціатором і організатором турніру є активіст, ветеран спортивного руху Валерій Устич і Солонянське об'єднання ветеранів Афганістану УСВА, голова якого Інна Шеремет.

Дніпропетровське обласне об'єднання УСВА представляли його голова Віктор Волошин і голова ревізійної комісії ДМОВА Анатолій Новак.

Зустрілися команда ветеранів Солонянської ОТГ Дніпропетровщини та команда ветеранів Широ-

ківської ОТГ Запорізької області.

Матч ветеранів пройшов у дружній, спортивній атмосфері, а закінчився переконливою перемогою господарів поля з рахунком 7:5. Учасники підтвердили свої наміри і надалі продовжувати цю чудову традицію.

Зичимо всім ветеранам міцного здоров'я, фізичного гарту та мирного неба! Ви – приклад для дітей та молоді. Так тримати!

Дякуємо керівництву Широківської ОТГ і Солонянської ОТГ за підтримку під час підготовки і проведення цього спортивного свята.

Дякуємо нашим захисникам і захисницям, завдячуючи подвигу яких маємо можливість працювати, навчатися, займатися спортом та жити на своїй рідній землі.

Інна ШЕРЕМЕТ,
голова Солонянського
об'єднання ветеранів
Афганістану УСВА.

На базі Верхньодніпровської дитячо-юнацької спортивної школи відбувся 18-й Відкритий Кубок Дніпропетровської області з кікбоксингу ВАКО, присвячений пам'яті загиблого воїна «афганця» Сергія Яцковського та Героїв, які загинули в нинішній російсько-українській війні.

ВЕЛИКЕ СПОРТИВНЕ СВЯТО

НА УРОЧИСТІЙ церемонії відкриття виступили: Верхньодніпровський міський голова Геннадій Лебідь, голова Спільки ветеранів Афганістану, особа з інвалідністю внаслідок війни Анатолій Лейко, батько загиблого за Україну воїна Ярослава Журавля – Сергій Журавель (Остап Підкова).

Присутні вшанували пам'ять загиблих воїнів хвилиною мовчання, а вихованці відділення кікбоксингу Верхньодніпровської ДЮСШ поклали квіти до монумента Героям.

У змаганнях взяли участь 170 спортсменів, які представляли Черкаси, Дніпро, Синельникове, Нікополь, Самар (Новомосковськ), Вільногірськ, Верхівцеве, Шахтарське (Першотравенськ) і Верхньодніпровськ.

Дякуємо усім, хто долучився до організації та проведення великого спортивного свята! Особлива подяка нашим славним Силам Оборони України за можливість провести традиційний спортивний турнір.

Анатолій ЛЕЙКО,
голова Верхньодніпровської організації УСВА.

ТТ

ТРЕТІЙ ТОСТ

Ідентифікатор медіа
R30-03455.

Газета заснована у липні 1991 року

ЗАСНОВНИК: УКРАЇНЬСЬКА СПІЛКА ВЕТЕРАНІВ
АФГАНІСТАНУ (ВОЇНІВ-ІНТЕРНАЦІОНАЛІСТІВ)

РЕДАКЦІЯ НЕ ЗАВЖДИ ПОДІЛЯЄ ПОЗИЦІЮ АВТОРІВ І НЕ МАЄ МОЖЛИВОСТІ ПОВЕРТАТИ РУКОПИСИ. ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ – НА СТОРІНКАХ ГАЗЕТИ. ЗА ТОЧНІСТЬ І ДОСТОВІРНІСТЬ ВИКЛАДЕНИХ ФАКТІВ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕСЕ АВТОР.

НАША АДРЕСА:

01054, М. КИЇВ, ВУЛ. ЯРОСЛАВІВ ВАЛ, 36Б.

ТЕЛ. 272-47-45, ФАКС 272-50-42.

E-MAIL: USVA2007@UKR.NET

САЙТ: WWW.USVA.ORG.UA

ГАЗЕТУ ВІДПРУКОВАНО У ДРУКАРНІ

ФОП КЛЮЧУК С. М., МІСТО ЧЕРНІВЦІ,

ВУЛ. ЗАВОДСЬКА, 37.

Тираж 2000. Зам. 610.

ІНДЕКС 30224.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

9 786177 229352